STOWARZYSZENIE
ENERGII ODNAWIALNEJ

Warszawa, dnia 19 maja 2023 r.

Stanowisko Stowarzyszenia Energii Odnawialnej w sprawie autopoprawki do *ustawy o zmianie ustawy - Prawo energetyczne i ustawy o odnawialnych źródłach energi*i (UC74) dotyczącej zmiany sposobu obliczania odpisu na Fundusz

Sz. P. Anna Moskwa

Minister Klimatu i Środowiska

Szanowna Pani Minister,

Działając w imieniu Stowarzyszenia Energii Odnawialnej, poniżej przekazujemy stanowisko w sprawie zgłoszonej przez Ministerstwo Klimatu i Środowiska autopoprawki do *projektu ustawy o zmianie ustawy - Prawo energetyczne i ustawy o odnawialnych źródłach energi*i (UC74), która została w dniu 18 maja 2023 r. opublikowana na stronach Rządowego Centrum Legislacji i skierowana do pilnego rozpatrzenia przez Radę Ministrów.

Autopoprawka przewiduje zmiany między innymi w zakresie *ustawy z dnia 27 października 2022 r. o środkach nadzwyczajnych mających na celu ograniczenie wysokości cen energii elektrycznej oraz wsparciu niektórych odbiorców w 2023 roku* i modyfikuje sposób obliczania odpisu na Fundusz w zakresie uwzględniania przychodów ze sprzedaży gwarancji pochodzenia oraz rozliczeń z tytułu instrumentów finansowych i innych przychodów wynikających z dodatkowych rozliczeń pieniężnych.

Gwarancje pochodzenia

Przewidziane w autopoprawce zmiany do art. 23 Ustawy o środkach nadzwyczajnych, powodują konieczność przekazywania w ramach odpisu odpowiednio 97 proc. sumy przychodów ze sprzedaży gwarancji pochodzenia oraz z rozliczeń dokonywanych w ramach instrumentów finansowych, lub 197 proc. sumy tych przychodów, w zależności od tego, czy uzyskana przez danego wytwórcę cena rynkowa przekracza limit ceny określony na podstawie *Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 8 listopada 2022 r. w sprawie sposobu obliczania limitu ceny*.

Przywołana zmiana przepisów generuje znaczące ryzyko dla funkcjonowania rynku gwarancji pochodzenia w Polsce. Przekazywanie na odpis całości lub wielokrotności przychodów uzyskiwanych przez wytwórców ze sprzedaży gwarancji pochodzenia powoduje, że wnioskowanie o wydanie gwarancji pochodzenia i wszelkie operacje dokonywane przez te podmioty w rejestrze gwarancji pochodzenia prowadzonym przez Towarową Giełdę Energii będą generować jedynie nieuzasadnione koszty, narażając je na straty.

03-916 Warszawa
Walecznych 39 lok. 1

tel: 22 608 20 28

biuro@seo.org.pl
www.seo.org.pl

KRS: 0000151837
NIP: 527 233 27 82
REGON: 017203951

Powyższe skutkować będzie znaczącym ograniczeniem podaży gwarancji pochodzenia na rynku a co za tym idzie brakiem dostępności tych dokumentów dla odbiorców energii, którzy w związku z koniecznością raportowania realizacji strategii i polityki środowiskowej są zainteresowani ich umarzaniem. Powyższe jest szczególnie istotne również dla przedsiębiorstw energochłonnych, które w celu uzyskania rekompensat za lata 2021 oraz 2022 na podstawie *Ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. o systemie rekompensat dla sektorów i podsektorów energochłonnych* są zobowiązane do umorzenia gwarancji pochodzenia do końca bieżącego roku, dla 30% wolumenu zużytej energii elektrycznej, w odniesieniu do której podmiot uzyskał rekompensaty.

Projektowana zmiana doprowadzi do destabilizacji funkcjonowania rynku gwarancji pochodzenia w Polsce i będzie negatywnie oddziaływać na przedsiębiorstwa raportujące ograniczanie negatywnego wpływu prowadzonej działalności na środowisko. Warto podkreślić, że dostępność niskoemisyjnej energii, z jednej strony niejednokrotnie determinuje realizację zagranicznych inwestycji w Polsce, z drugiej zaś przesądza o możliwości uczestniczenia polskich dostawców w globalnych łańcuchach dostaw.

Zjawisko w postaci ograniczenia dostępności gwarancji pochodzenia na rynku będzie dotkliwe tym bardziej, gdy uwzględni się fakt, że Urząd Regulacji Energetyki nie jest obecnie członkiem europejskiej organizacji zrzeszającej organy wydające gwarancje pochodzenia *Association of Issuing Bodies,* a co za tym idzie nie jest możliwy płynny transgraniczny transfer gwarancji pochodzenia do Polski i pozyskanie tych dokumentów z innych krajów.

Co więcej, osiąganie przychodów z tytułu zbycia gwarancji pochodzenia przez inwestorów realizujących projekty OZE powoduje, że są oni bardziej konkurencyjni w procesie zabezpieczania taryfy w systemie aukcyjnym, co w konsekwencji przekłada się na zmniejszenie kosztów związanych z funkcjonowaniem systemów wsparcia, przyznających pomoc publiczną w formule konkurencyjnej i ogólnym obniżeniem cen energii elektrycznej na rynku. Mając na uwadze, że intencją projektodawcy, wyrażoną w komunikacie opublikowanym na stronach Ministerstwa Klimatu i Środowiska w dniu 2 maja 2023 r. jest, by obowiązek przekazywania przychodów ze sprzedaży gwarancji pochodzenia dotyczył również wolumenu energii rozliczanego w ramach aukcyjnego systemu wsparcia, podkreślić należy, że projektowane zmiany w sposób znaczący będą negatywnie ingerować w ekonomikę projektów objętych tym systemem wsparcia.

W naszej ocenie fakt, że dostępność gwarancji pochodzenia przesądza o poziomie konkurencyjności polskiej gospodarki, a powiązane z tymi dokumentami przychody pozwalają na zwiększanie konkurencyjności polskiego sektora odnawialnych źródeł energii jednoznacznie pokazują, że projektowane zmiany do Ustawy o środkach nadzwyczajnych mają charakter nieuzasadniony i szkodliwy, nie tylko dla sektora wytwórców energii w instalacjach odnawialnych źródeł energii, ale również dla krajowej gospodarki.

Instrumenty finansowe

Analogiczna zmiana dotycząca sposobu uwzględniania przychodów ze sprzedaży gwarancji pochodzenia dotyczy instrumentów finansowych oraz innych dodatkowych rozliczeń, np. realizowanych na rynku bilansującym. W związku z tym w zakresie, w jakim istniejące lub przyszłe zobowiązania umowne, takie jak umowy o zakup energii ze źródeł odnawialnych i inne rodzaje umów o zakup energii lub zabezpieczenia terminowe, prowadziłyby do uzyskania przychodów rynkowych z tytułu wytwarzania energii elektrycznej do poziomu limitu, mechanizm ograniczania przychodów również będzie miał do nich zastosowanie. W ocenie Stowarzyszenia nie znajduje uzasadnienia konieczność przekazywania na odpis na Fundusz przychodów z instrumentów finansowych, w przypadku, gdy sumarycznie uzyskiwany przez wytwórcę dochód nie przekracza poziomu limitu ceny.

Obowiązujący mechanizm limitu ceny nie powinien zniechęcać uczestników rynku do zawierania bilateralnych zobowiązań umownych, ani generować konieczności zrywania tego typu umów. Powyższe jest szczególnie istotne w kontekście umów długoterminowych na sprzedaż energii elektrycznej z OZE ze stałą ceną, umożliwiających urynkawianie tego sektora w Polsce, jak również wszelkich form *hegdingu* i będzie szczególnie dotkliwe dla sektora prywatnego.

Brak spójności projektowanych zmian z obecnym brzmieniem definicji ceny rynkowej, skutkujących koniecznością podwójnego przekazywania przychodów ze sprzedaży gwarancji pochodzenia oraz z instrumentów finansowych na odpis na Fundusz

Jednocześnie zwracamy uwagę, że opisanym powyżej zmianom nie towarzyszy modyfikacja obowiązującej definicji ceny rynkowej, o której mowa w art. 2 pkt 8 Ustawy o środkach nadzwyczajnych, zgodnie z którą w ramach ceny rynkowej sprzedanej energii elektrycznej uwzględnia się także rozliczenia dotyczące gwarancji pochodzenia, instrumenty finansowe oraz inne dodatkowe rozliczenia powiązane ze sprzedażą energii elektrycznej.

Powyższe w praktyce powoduje, że w przypadku, gdy rozliczenia te będą dodatnie, tym samym stanowiąc przychody, po wejściu w życie projektowanej poprawki będą musiały być przekazywane na odpis na Fundusz dwukrotnie (197 proc.), zgodnie z poniższym wzorem:

2. Odpis na Fundusz, o którym mowa w ust. 1, przekazywany przez podmioty, o których mowa w art. 21, ustala się zgodnie z następującym wzorem:

$$OF_d = W_d * (\overline{X_{CRd}} - \overline{X_{CLd}}) + [0{,}97] * (D_{Gd} + D_{IFd} + D_{IRd}),$$

gdzie poszczególne symbole oznaczają:

OF_d *– odpis na Fundusz w danym dniu,*

W_d *– wolumen sprzedaży energii elektrycznej w danym dniu,*

$\overline{X_{CRd}}$ *– średnią ważoną wolumenem cenę rynkową sprzedanej energii elektrycznej w danym dniu dla podmiotu, o którym mowa w art. 21,*

$\overline{X_{CLd}}$ *– średni ważony wolumenem limit ceny sprzedanej energii elektrycznej w danym dniu dla podmiotu, o którym mowa w art. 21,*

D_{Gd} *– przychody ze sprzedaży gwarancji pochodzenia w rozumieniu ustawy o odnawialnych źródłach energii w danym dniu dla podmiotu, o którym mowa w art. 21,*

D_{IFd} *– przychody z umów związanych ze sprzedażą energii elektrycznej obejmujących instrumenty finansowe w rozumieniu art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o obrocie instrumentami finansowymi w danym dniu dla podmiotu, o którym mowa w art. 21,*

D_{IRd} *– przychody wynikające z dodatkowych rozliczeń pieniężnych zależących od wartości lub ilości sprzedanej energii elektrycznej, w danym dniu dla podmiotu, o którym mowa w art. 21.*

- najpierw w ramach obliczenia różnicy pomiędzy średnią ważoną wolumenem ceną rynkową sprzedanej energii elektrycznej (w ramach której już są uwzględnione gwarancje pochodzenia oraz instrumenty finansowe) a średnim ważonym wolumenem limitem ceny sprzedanej energii elektrycznej ($\overline{X_{CRd}} - \overline{X_{CLd}}$) a następnie, ponownie, jako suma przychodów ze sprzedaży gwarancji pochodzenia, instrumentów finansowych czy dodatkowych rozliczeń $[0{,}97] * (D_{Gd} + D_{IFd} + D_{IRd})$.

Powyższy problem dotyczy zarówno kwestii przychodów związanych ze sprzedażą gwarancji pochodzenia, jak i rozliczeń dotyczących instrumentów finansowych oraz innych dodatkowych rozliczeń.

Jak wynika z opublikowanych na stronach Rządowego Centrum Legislacji dokumentów, przedmiotowa autopoprawka w dniu 16 maja br. została skierowana do pilnego rozpatrzenia przez Radę Ministrów w trybie obiegowym. Sam projekt nowelizacji ustawy – Prawo energetyczne (UC74) pod numerem druku sejmowego 3237 został skierowany do rozpatrzenia przez Komisję do Spraw Energii, Klimatu i Aktywów Państwowych. Termin posiedzenia komisji nie został jeszcze określony.

Mając na uwadze powyższe, postulujemy wstrzymanie procedowania przedmiotowej autopoprawki w opisanym powyżej zakresie i poddanie projektowanych przepisów szczegółowej analizie pod kątem przywołanych, daleko idących, negatywnych skutków ich wejścia w życie, których okres trwania będzie w ocenie Stowarzyszenia znacząco dłuższy niż obowiązywanie przepisów interwencyjnych i katastrofalny w skutkach dla przemysłu oraz krajowej gospodarki. Przedmiotowa regulacja w sposób drastyczny ograniczy zaufanie inwestorów do racjonalności i stabilności otoczenia regulacyjnego w obszarze elektroenergetyki, jak również przedsiębiorców zaangażowanych w realizację wymogów z zakresu zrównoważonego rozwoju i dekarbonizacji do warunków inwestycyjnych w naszym kraju.

Z poważaniem,

Łukasz Zagórski	Sebastian Kwapuliński
Prezes Zarządu	Wiceprezes Zarządu

Do wiadomości:

Sz. P. Anna Łukaszewska-Trzeciakowska, Podsekretarz stanu

Sz. P. Ireneusz Zyska, Sekretarz stanu, Pełnomocnik Rządu ds. Odnawialnych Źródeł Energii

Departament Elektroenergetyki i Gazu

Departament Odnawialnych Źródeł Energii